

Nafana'an no faloco' ato rakan maainiini no Siwkulan a Pangkah

討論過程與心得——中部阿美語

中部アミ語の討論についての経過と感想

My Afterthought of the Discussions about the Language of Central 'Amis

文 | Yeko Angay 張月瑛 (台北市中部阿美語族語支援教師)

Toni miheca saka 7 fulad 31 a romi'ad tangasa i saka 8 fulad 2 a romi'ad patireng to "Palowad to caciyaw ato pisa'osi mitilid to caciyaw no Pangkah a lisaot" sanay itini i Kalingko no Cilangasan tasyi, matahidang ko edef no kanatal ko citanengay to tilid ato malasingsiay pasifanaay to no Pangkah a maainiini, mikadkad a mihapinang to sapisa'osi to tilid, o faco no sowal ato tatodong no sowal. Mangalef pakayniay i sakedec "''" ato "^" a ngiha ato masahamadaay "e" to nika ohot no faloco', ato kalaliyan to "o" ato "u" ngiha. Mikapotay sa a tamdaw ira ko misangaay to cudad, o Tintosi ato pasifana'ay a singsi, caay kalecad ko paytemek to tayal, caay kalecad ko nengneng, orasaka makadkad to ko feneke ato harateng no kahacecay, onini laeno o nika lacecay no kaaini no sowal pasowal sa kako.

Tatodong sapangihā to sakedec a ngiha no "''" ato "^"

I'yaw no kaaini pali'yaw pasifana' ci Kolas singsi to kasadakan no ngiha, so'elin to, masasiroma to ko ngiha naira, o airaira aca. Nika itini sato malasingsiay, no mako a faloco', itini i cudad no mitiliday, ano hapinang han a mifohesi to nika caay kalecad ko ngiha i, tooren ko fana' no mitiliday caay pakafilo a mifana', malasakarawraw ko pinanam nangra.

今年 7月31日至8月2日由花蓮縣原住民族部落大學主辦的「阿美族語讀寫規範與語言發展研討會」，邀請全國專家學者及族語教師共同探討阿美語書寫法、構詞、語意，尤其針對喉塞音「,」和「^」、弱化e音的迷思、「o」和「u」的爭議。與會成員包括教材編輯委員、神職人員及族語教師，因角色的不同，看法也有些不同，但從熱烈的討論中，相互激發得到了更多的共識和想法。以下就會議討論達成的共識，說明如下：

喉塞音「,」及「^」的正確發音

在會中聽到朱清義老師做了發音示範指導，共同認為兩者發音確有不同，也確有存在的必要。就族語老師的角色而言，個人認為小學教材課程上，如果刻意強調兩者發音的不同，一般學生恐難理解它的存在，同時容易造成混淆、錯亂。

建議無須刻意對初學者強調「,」、「^」兩喉塞音的不同，待高階進修時，再告知學習者兩者發音之不同。

Sapaini toni sakedec “’” ato “^” a ngiha - aka ho pasifanaen ko misatapangay ho a minanam, mato'as to macakat to ko fana, itiyaen to pahapinang pasifana.

Pipili' to "o" ato "u"

O kalalecad noni "o" ato "u" a pangihā no caciyaw, itini i sasifo'an o Siwkulan to kaainiini no masacefangay, malecad ko tatodong naira, saka lacecay sa ko faloco'. Sapaini i, ikor to sacecay sa o "o" aca ko sapapinang.

Pacokeran no "ho" ato "to"

Itini i fana' no paytemek tata'ak ko kalaliyan tonini, no mako a harateng itini toni a tilid "Malahok to! Matayal to!" o malacinowasay caira, nawhani caayay ko ka'ayaway caayay ko kaikoray sapafiting cingra, pasifana' sa to faco no tilid malasakararaw no mitiliday a minanam, roma i "Malahok to! Matayal to!" matadipi to tatosa, kilim han i citin awaay konini a tilid masadak. Onni to masakahemaway ko ngiha "e" a tilid, o mako a faloco' paroen a mitilid, nawhani sakalahoday a pasifana', midoedo to pangihā to tilid.

ccay → cecay —

^pah → epah 酒

dmak → demak 事情

spat → sepat 四

Nafana'an no faloco'

Tona kalisaot wata ko kaainiini no 'alomanay, mareko to a malacecay ko pakayniay i pangihā, onini i malasakangaay to niyam parayray parotoc to serangawan no Pangkah, mangalef pakayni i tilid malasakalahoday to. Ano awaawa ko piketon to painian, ngaay aca ira to ko pasadakan to ngiha, manga'ay to maainiini ko 'alomanay, mikilim to sakalacecay no faloco', tolo a romi'ad ko kalisaot so'elin to caay ka nga'ay a mitangsol miketon to ni sowalan.

「o」和「u」的選用

「o」和「u」在阿美語發音的共同性，經中部（秀姑巒）阿美語小組討論其意義相符、效果相等，大多認為選用一個符號即可。建議爾後書寫全用「o」做標記。

「ho」和「to」的詞彙歸屬

大多數人在認知上就有很大的爭議，我個人的看法是，在詞彙上（如Malahok to!或Matayal to!）就應該要分開，因為to（或ho）既不是前綴亦不是後綴，在教學上語法結構容易造成學生的迷失，而且詞典上也沒有帶有依附詞（如Malahokto或Katayalto）這樣的詞彙出現。

至於弱化音「e」，我主張應書寫出來，理由是教學方便、符合音節概念。

例如：ccay → cecay —

^pah → epah 酒

dmak → demak 事情

spat → sepat 四

心得

本次會議大家集思廣益，達成許多在教學上的共識，這對於原住民族文化傳承，尤其是語言部分有很大的助益。3天的研討會雖不能馬上做出決定，但至少讓大家有交換意見、建立彼此共識的平台，期待未來有更多這樣的研討會，讓大家有更多的交流機會來討論，讓阿美族語的讀寫規範更臻完美。◆

